

ORKLA MILJØRAPPORT

'04

Dette dokumentet er en sammenstilling av Orklas miljørapportering for 2004.
For mer informasjon om miljøarbeidet, se nettsidene www.orkla.no/miljo

INNHold	Orkla-konsernet i 2004	3
	Mål for konsernet	4
	Helse, miljø og sikkerhet (HMS) i styrets beretning	4
	HMS-nøkkeltall	5
	Resultater – ytre miljø	6
	Resultater – arbeidsmiljø	8
	Orkla Foods	9
	Orkla Brands	13
	Orkla Media	17
	Kjemi	21

KONSERNET I 2004 For merkevareselskapene i Orkla sto spørsmål knyttet til produksjon og anvendelse av biologiske råvarer i fokus også i 2004. Kunder og konsumenter viste en fortsatt stor interesse for råvarenes sikkerhet og opprinnelse. Energispørsmålet og ulike tiltak for å skape et sikkert arbeidsmiljø dominert arbeidet innenfor kjemiområdet. Reduksjon av mengden avfall og utslipp av miljøpåvirkende stoffer til vann og luft har preget miljøarbeid i alle Orklas virksomheter.

Orkla Foods

- Antallet arbeidsskader i Orkla Foods er høyt, men skadefrekvensen er sunket fra 20 personskader pr million arbeidstimer i 2003 til 15 i 2004.
- Orkla Foods' restriktive holdning til GMO-baserte råvarer har kunnet opprettholdes gjennom et systematisk og møysommelig arbeid der innkjøp, kvalitetsutvikling og produktutvikling samarbeider.
- Samtlige fabrikker i Orkla Foods sørger for å samle inn og sortere brukt emballasje, som deretter går til gjenvinning. I perioden 2001–2004 økte innsamlingen av emballasje med over 15 % pr år.

Orkla Brands

- Arbeidet med å redusere mengden organisk substans i prosessvannet som slippes ut i det offentlige avløpsvannet fra Lilleborgs fabrikk på Ski, viser fortsatt svært gode resultater.
- Lilleborg fortsetter sitt målrettede arbeid med å ha et godt utvalg av svanemerkede produkter i porteføljen. Ved årsskiftet ble det lansert en ny serie med 22 svanemerkede rengjøringsprodukter for storforbrukere.

Orkla Media

- Samtlige trykkerier arbeider med å redusere mengden makulatur. Dagspresse Norge og Orkla Press Polen har lyktes i arbeidet, mens Det Berlingske Officin har økt makulaturen noe fordi det ble tatt i bruk et nytt trykkeri i 2004.
- Presspublicas trykkeri i Koninko i Polen ble sertifisert etter ISO 9001 og ISO 14001 i 2004.

Kjemi

- Borregaard Fabrikker i Sarpsborg er i dag Orklas største forbruker av energi, og nettopp derfor er energiøkonomisering en av selskapets høyest prioriterte miljøoppgaver. I løpet av 2003 og 2004 ble det gjennomført en rekke tiltak som til sammen reduserer energibehovet med ca 75 GWh, tilsvarende 7 500 tonn olje.
- Et nytt anlegg, der flytende restprodukter fra cellulose- og vanillinproduksjon anvendes som brensel, ble satt i drift ved Borregaard Fabrikker i 2004. Anlegget er beregnet årlig å gi ca 130 GWh bioenergi.

Mål for konsernet

Alle skal føle seg trygge ved kjøp av Orklas varer, så vel når det gjelder produktenes opprinnelse og kvalitet som deres påvirkning på mennesket og miljøet.

- Alle virksomhetsområder i Orkla skal utforme skriftlige mål og handlingsplaner for sitt miljøarbeid. Styrene i virksomhetene skal informeres årlig om status og måloppnåelse.
- Alle virksomhetsområder i Orkla skal drive et forebyggende og effektivt HMS-arbeid.
- Orklas nordiske virksomheter skal i utgangspunktet arbeide etter ISO 14000-systemet.
- Energi i form av varme og elkraft er en viktig ressurs. Orkla ønsker både av miljømessige og økonomiske hensyn å sette i verk sparetiltak for å redusere energiforbruket i virksomhetsområdene. Mulighetene for å investere i ny energibesparende og mer miljøvennlig teknologi skal vurderes.
- Arbeidet med å redusere mengden avfall og utslipp til luft og vann skal ha høy prioritet.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Orkla driver et målrettet miljøarbeid, som kjennetegnes av helhetssyn, langsiktighet og ønske om å bidra til en bærekraftig utvikling. Orklas miljøpolicy, som ble revidert i 2004, oppsummerer holdningen til miljøarbeidet. Detaljene utformes i de ulike virksomhetsområdene.

Trygt og godt arbeidsmiljø er en grunnleggende forutsetning for bærekraftig verdiskapning. Derfor står det forebyggende HMS-arbeidet i fokus. Orklas «nullskadeperspektiv» innebærer at alle ulykker skal forhindres, og at ingen arbeidsrelaterte skader, sykdommer eller ulykker skal neglisjeres.

Det er ikke rapportert om alvorlige personskader eller større skader på bygninger og produksjonsutstyr.

Skadefrekvensen (H verdien) sank fra 11,9 personskader pr mill arbeidstimer i 2003 til 9,9 i 2004. Antallet arbeidsskader er høyere i Orkla Foods enn gjennomsnittet for Orkla, men det var en positiv utvikling i 2004. Det er igangsatt ytterligere tiltak for å redusere skadefrekvensen.

Sykefraværet i Orklas norske virksomheter var 7,4 % i 2004, en liten økning i forhold til tidligere målinger. Arbeidet med å redusere sykefraværet, blant annet inkluderende arbeidsliv, fortsetter.

Et bærende prinsipp i Orklas HMS-arbeid er kontinuerlig forbedring. Orkla arbeider derfor med å begrense de negative miljøkonsekvensene som kan oppstå i hele verdikjeden og er lydhør for kundenes, forbrukernes og medarbeidernes synspunkter og krav. Alle miljøkrav fra myndigheter og lokalsamfunn skal følges. Orkla stiller strenge krav til sine leverandører når det gjelder arbeid med produktsikkerhet og miljø.

Det var ingen hendelser som medførte skader på det ytre miljøet i løpet av 2004. Det holdes jevnlig øvelser i ulike beredskapssituasjoner.

Orkla legger stor vekt på å skape tillit og troverdighet. Konsernets produkter skal derfor baseres på sikre råvarer og være produsert med metoder som er akseptert av kunder og forbrukere. Konsernet har en avventende holdning til bruk av moderne genteknikk i produksjonen av næringsmidler.

Ingen enkel aktivitet i Orkla gir større miljømessig forbedring enn det langsiktige arbeidet for å bedre produktiviteten. Effektiv utnyttelse av energi og råvarer og stadig bedre kontroll med prosessene gir mindre utslipp og bedre total ressursutnyttelse. Alle Orklas produksjonsanlegg arbeider kontinuerlig med spare- og investeringsprosjekter for å redusere energi- og vannforbruket og øke anvendelsen av fornybart brensel. Av økonomiske årsaker har Orkla valgt å arbeide med flere ulike energisystemer. Det betyr at det oppstår årlige variasjoner i utslippet av klimagasser.

Distribusjon av forbrukerprodukter som næringsmidler og vaskemidler medfører betydelig miljøpåvirkning. Orkla arbeider derfor med å tilpasse og redusere vekten på all emballasje og effektivisere transporten. Bruk av materialer som kan gjenbrukes eller gjenvinnes på en hensiktsmessig måte, har også høy prioritet. Orkla-selskapene er aktive medlemmer i flere nordiske organisasjoner for innsamling og gjenvinning av emballasje.

HMS-NØKKELTALL 2001–2004

Orkla registrerer en rekke HMS-nøkkeltall som er felles for hele konsernet.

	2004	2003	2002	2001
Miljø				
Energiforbruk (GWh)	4 791	4 578	3 655	3 653
Utslipp av karbondioksid (tusen tonn)	400	434	398	425
Utslipp av svoveldioksid (tonn)	1 254	1 327	1 277	1 554
Helse og Sikkerhet¹				
Arbeidsskader innen Orkla ² (H-verdien ³)	9,9	11,9	9,4	9,5
Sykefravær i norske virksomheter (%)	7,4	7,1	7,5	6,9

¹ 2001–2003 inkl Orkla Drikkevarer som ble avhendet i 2004.

² H-verdiene for perioden 2001–2002 gjelder kun virksomheten i Norge, mens 2003–2004 gjelder hele konsernet.

³ H-verdien = antall skader pr million arbeidstimer.

Resultater – ytre miljø

Orkla er en stor forbruker av energi og brukte ca 4,8 TWh i 2004. Det totale energiforbruket i de fire virksomhetsområdene har økt med ca 30 % fra 2001 til 2004, først og fremst på grunn av produksjonsøkning. Andelen elektrisitet har imidlertid gått ned med ca 20 %.

Av økonomiske årsaker har Orkla valgt å arbeide med flere ulike energisystem. Det betyr at det oppstår årlige variasjoner i utslippet av klimagasser. Utslipet av svovel-dioksid var lavere i 2004 enn i 2001 tross en økning i energiforbruket med ca 30 %.

Energiforbruk

Endringer i virksomhetsområdenes størrelse, sammensetning og fabrikkstruktur i perioden 2001–2004 har påvirket energiforbruket kraftig.

Det totale energiforbruket i de fire virksomhetsområdene har økt med ca 30 % i perioden 2001–2004, først og fremst på grunn av produksjonsøkning og erverv av nye virksomheter. Andelen elektrisitet har imidlertid gått ned med ca 20 %, blant annet som følge av at andelen fabrikker utenfor Norge har økt. Dette påvirker energitallene fordi produksjonen av damp internasjonalt nesten bare skjer gjennom forbrenning av fossilt brensel, mens også elektrisk energi blir brukt i dampproduksjonen i Norge i perioder hvor prisen på elektrisitet er gunstig.

FORBRUK AV ENERGI				
	Elektrisk energi GWh	Energi fra forbrenning av ulike brensel ved fabrikkene (inkl fjernvarme) GWh	Energi- forbruk totalt GWh	Andel elektrisk energi %
Orkla Foods				
2004	303	336	639	47
2003	266	375	641	41
2002	276	323	599	46
2001	276	308	584	47
Orkla Brands				
2004	46	40	86	53
2003	46	40	86	53
2002	48	40	88	55
2001	43	40	83	52
Orkla Media				
2004	57	29	86	67
2003	57	32	89	64
2002	58	12	70	83
2001	61	17	78	78
Kjemi				
2004 *(1)	1 182	2 798	3 980	30
2003 *(1)	1 152	2 610	3 762	31
2002	1 149	1 749	2 898	40
2001	1 138	1 770	2 908	39
Orkla totalt				
2004	1 588	3 203	4 791	33
2003	1 521	3 057	4 578	33
2002	1 531	2 124	3 655	42
2001	1 518	2 135	3 653	42

*(1) Borregaard Sveits inngår i rapporteringen til Kjemi fra 2003.

Utslipp av karbondioksid og svoveldioksid

Endringer i virksomhetsområdenes størrelse, sammensetning og fabrikkstruktur i perioden 2001–2004 har påvirket energiforbruket og utslippet av karbondioksid og svoveldioksid kraftig.

Utslippet av svoveldioksid var lavere i 2004 enn i 2001 tross en økning i energiforbruket med ca 30 %. Det er flere årsaker til dette: Orkla Exolon gikk ut av konsernet etter 4 måneders drift i 2004, mange virksomheter har erstattet olje med naturgass og Borregaard Fabrikker i Sarpsborg har redusert forbrenningen av olje gjennom bruk av biobrensel.

Utslippet av karbondioksid fra forbrenning av biobrensel ved Borregaard var ca 241 000 tonn i 2004.

UTSLIPP AV KARBONDIOKSID OG SVOVELDIOKSID				
	Energi fra forbrenning av ulike brensel ved fabrikkene (inkl fjernvarme) GWh	Utslipp fra forbrenning av fossilt brensel		Svoveldioksid pr mengde energi fra forbrenningen av ulike brensel ved fabrikkene (inkl fjernvarme) tonn/GWh
		karbon- dioksid 1000 tonn	svovel- dioksid tonn	
Orkla Foods				
2004	336	76	61	0,18
2003	375	85	61	0,16
2002	323	73	59	0,18
2001	308	70	55	0,18
Orkla Brands				
2004	40	8	1	0,03
2003	40	8	1	0,02
2002	40	8	1	0,03
2001	40	8	1	0,03
Orkla Media				
2004	29	5	0	0,01
2003	32	3	0	0,01
2002	12	3	0	0,01
2001	17	4	1	0,06
Kjemi				
2004 *(1) *(2)	2 798	302	1 055	0,38
2003 *(1)	2 610	315	982	0,38
2002	1 749	276	796	0,45
2001	1 770	306	1 048	0,59
Kjemi spesial *(3)				
2004 *(4)		9	137	
2003		23	283	
2002		38	421	
2001		37	449	
Orkla totalt				
2004	3 203	400	1 254	0,35 *(5)
2003	3 057	434	1 327	0,34 *(5)
2002	2 124	398	1 277	0,40 *(5)
2001	2 135	425	1 554	0,52 *(5)

*(1) Borregaard Sveits inngår i rapporteringen til Kjemi fra 2003.

*(2) Orkla Hellefoss og Orkla Vafoss ble solgt i desember 2004.

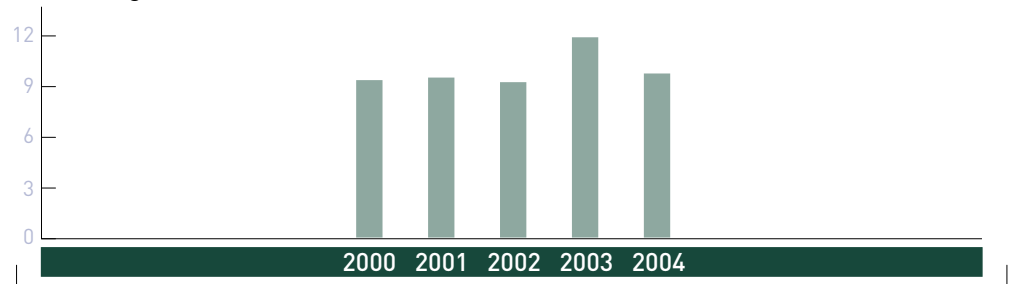
*(3) Kjemi spesial omfatter utslipp av karbondioksid og svoveldioksid fra forbrenning av petrokkoks ved Exolon og utslipp av svoveldioksid fra forbrenning av svovelkis ved Borregaard i Sarpsborg.

*(4) Orkla Exolon ble solgt i mai 2004.

*(5) Utslippet av svoveldioksid fra forbrenning av svovelkis (Borregaard Sarpsborg) og petrokkoks (Exolon) inngår ikke.

Resultater – arbeidsmiljø

Utviklingen i antall arbeidsskader (H-verdier¹) innen Orkla^{2,3}

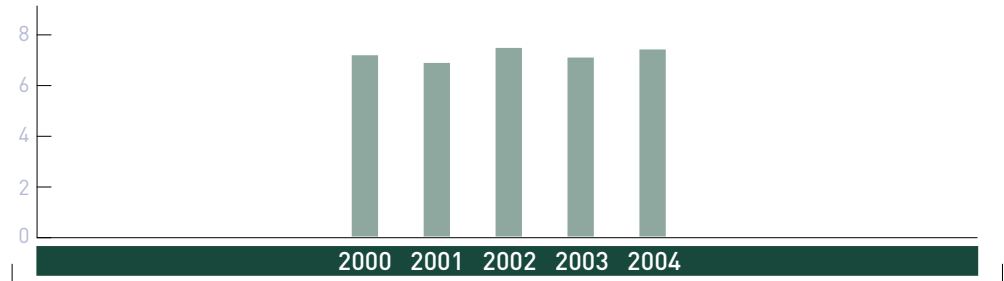

¹ Antall skader pr millioner arbeidstimer

² Verdiene for perioden 2000–2002 gjelder kun virksomheten i Norge, mens 2003–2004 gjelder hele konsernet.

³ 2000–2003 inkludert Orkla Drikkevarer som ble avhendet i 2004

Utviklingen av sykefravær for Orkla i Norge¹

¹ 2000–2003 inkludert Orkla Drikkevarer som ble avhendet i 2004

OM ORKLA FOODS Orkla Foods er en ledende utvikler, markedsfører og leverandør av næringsmidler i Norden. Virksomheten er konsentrert rundt sterke, egne merkevarer og konseptløsninger. Orkla Foods har som mål å opprettholde de solide posisjonene i Norden samt å styrke stillingen i Øst-Europa og Russland.

Orkla Foods er inndelt i fire hovedområder: Orkla Foods Nordic, Orkla Foods International, Orkla Food Ingredients og Bakers.

Orkla Foods har to internasjonale kategorier: *Tasty Meal* (pizza, pai og små, varme måltider) og *Tasty Brands* (ketchup, sennep, dressing, majones, andre sauser, Risifrutti og Fun Light). I tillegg har selskapet en rekke merker med sterkt nasjonalt fotfeste. De fleste produktene har nummer én- eller to-posisjon i sine markeder.

Ved årsskiftet 2004/2005 hadde Orkla Foods 63 produksjonsanlegg i 13 land og 7 066 årsverk.

Rapporten omfatter ikke miljøinformasjon og -data om Bakers

Orkla Foods i 2004

HMS

Antallet arbeidsskader er høyere i Orkla Foods enn gjennomsnittet for Orkla. Det har imidlertid vært en positiv utvikling det siste året. Skadefrekvensen (H-verdien) er sunket fra 20 personskader pr million arbeidstimer i 2003 til 15 i 2004. Variasjonen mellom de ulike divisjonene er stor. Tre av ti divisjoner rapporterte H-verdier lavere enn 10 i 2004. Det er igangsatt tiltak for å redusere skadefrekvensen ytterligere.

Utslipp og avfall

I perioden 2001–2004 var utslippet av karbondioksid på det nærmeste uendret med et gjennomsnitt på ca 70 000 tonn pr år. 2003 utgjorde imidlertid et unntak med et utslipp på 78 000 tonn. Bakgrunnen var redusert bruk av elektrisitet og en økning av oljeforbruket i produksjonen av termisk energi i de norske fabrikkene, noe som skyldtes høye elektrisitetspriser.

Utslippet av svoveldioksid fra fabrikkene ble redusert med mer enn 60 % i perioden 1998–2000 som en følge av overgang til naturgass, propan og lettolje med lavt svovelinnhold. I perioden 2001–2004 var utslippet nærmest uendret, ca 57 tonn pr år. Det kunne imidlertid noteres en svak reduksjon i 2004.

Orkla Foods' fabrikker hadde i 2004 ca 75 000 tonn avfall. Hoveddelen var organiske restprodukter som ble benyttet til produksjon av fôr (ca 18 000 tonn) og produksjon av bioenergi (ca 28 000 tonn). I perioden 2001–2004 ble den totale mengden avfall (regnet pr tonn ferdigvare) redusert med ca 3 % pr år. Mengden avfall til deponi ble redusert med over 20 % pr år i samme periode (fra 13 700 tonn i 2001 til 5 900 tonn i 2004). Samtlige fabrikker sørger for å samle inn og sortere brukt emballasje, som deretter går til gjenvinning. I perioden økte innsamlingen av emballasje med over 15 % pr år (fra 4 700 tonn i 2001 til 7 600 tonn i 2004).

Råvarer og emballasje

Orkla Foods klarte også i 2004 å holde fast ved sin restriktive holdning om ikke å benytte råvarer fra genetisk modifiserte organismer (GMO) i produksjonen av næringsmidler. I 2004 innførte EU en ny GMO-lovgivning, som omfatter både næringsmidler og fôr. Den innebærer i prinsippet at alle varer som baseres på GMO skal GMO-merkes og være sporbare.

Orkla Foods' selskaper skal ifølge interne retningslinjer velge emballasjemateriale og -løsninger som har så liten miljøpåvirkning som mulig. I perioden 2001–2004 økte andelen lette plastforpakninger betydelig, men totalmengden benyttet emballasjematerial pr mengde ferdigvare var tilnærmet uendret. Dette skyldes først og fremst at mengden produkt pr forpakning ble redusert av markedsmessige årsaker.

Energi

Orkla Foods hadde som mål å redusere energiforbruket pr mengde ferdigvare med 10 % i perioden 1998–2002. Flere av fabrikkene klarte målsettingene, mens andre registrerte en svak økning. At ikke alle bedriftene nådde målet, skyldes først og fremst at det skjedde en økning i andelen høyforedledede produkter som krever mer energi under fremstilling. Energispareprogrammet fortsatte i perioden 2003–2004, og det kan konstateres at energiforbruket pr mengde ferdigvare er redusert med 9 % i hele Orkla Foods i perioden 1998–2004.

Utfordringer

HMS

Arbeidet med å redusere antallet arbeidsskader og sykefravær i Orkla Foods intensiveres i 2005. Målet er at H-verdien skal senkes med 15 % og sykefraværet med 10 %.

Utslipp og avfall

Både av økonomiske og miljømessige grunner må mengden avfall fra produksjonen reduseres ytterligere i årene som kommer. Det skyldes blant annet at deponeringskostnadene øker kraftig i de fleste land. I Sverige er det for eksempel fra og med 2005 forbudt å deponere organisk avfall. I Orkla Foods er mengden organisk avfall til deponi redusert med ca 25 % i perioden 2001–2004. Flere fabrikker har investert i egne avfallssentraler for å effektivisere arbeidet med å sortere ulike typer avfall. Arbeidet med å redusere og sortere avfallet videreføres i 2005.

Produksjonen ved enkelte av Orkla Foods' fabrikker (som Procordia Food i Eslöv, Beauvais i Svinninge og Idun Industris gjærfabrikk i Oslo) ga i perioder opphav til sjenerende, men ufarlig lukt. Lukten har resultert i klager fra lokalmiljøet, noe de ansvarlige tar på alvor. Fabrikkene har jobbet intensivt for å redusere disse problemene, og det er blant annet besluttet at gjærproduksjonen i Orkla Foods i 2005 blir konsentrert til Jästbolagets fabrikk i Sollentuna.

Annet

Betydelige mengder ammoniakk benyttes som kuldemedium i de større kjøle- og fryseanleggene på fabrikkene. Dersom en ulykke oppstår, er det en risiko for at ammoniakk gass lekker ut og at dette kan føre til personskader. Anleggene er derfor utformet på en måte som gjør risikoen for denne typen ulykker liten. For å holde fokus på sikkerhet, arrangeres jevnlig beredskapsøvelser ved fabrikker der det finnes store mengder ammoniakk.

Mål og måloppnåelse

I Orkla Foods har arbeidet med å redusere antallet arbeidsskader og sykefraværet høy prioritet. Innen det ytre miljøet fokuseres det på valg av råvarer, energi- og vannforbruk, emballasje, utslipp og avfall.

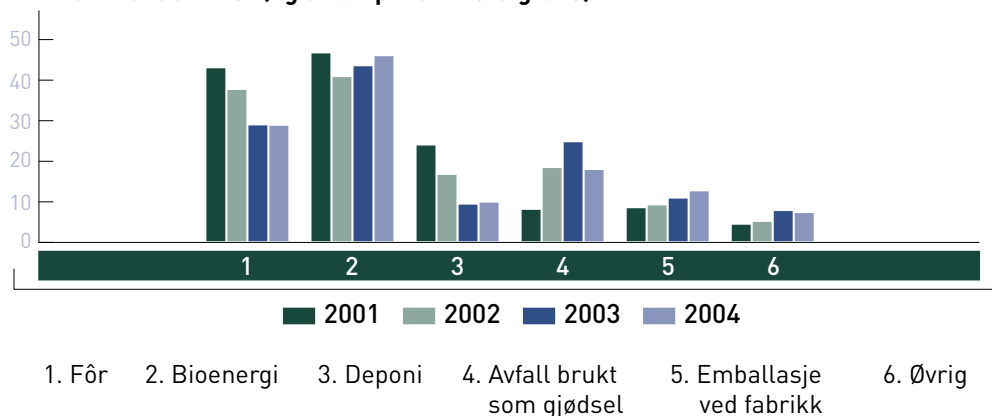
OMRÅDE	MÅLSETTING	RESULTAT
Arbeidsmiljø	<p>Forebygge arbeidsskader og sykefravær gjennom ulike tiltak</p> <p>Redusere utslipp av drivhusgasser og forsurende gasser fra fabrikkene</p> <p>Gjenvinne materiale og redusere avfallskostnadene ved å sortere emballasje og avfall</p>	<p>Skadefrekvensen (H-verdien) ble redusert fra 20 personskader pr million arbeidstimer i 2003 til 15 i 2004. Det er igangsatt flere tiltak for å redusere skadefrekvensen ytterligere.</p> <p>Utslippet av karbondioksid i perioden 2001–2004 var tilnærmet konstant, 70 000 tonn pr år, bortsett fra i 2003 da utslippet var større som en følge av økt bruk av fossilt brensel for produksjon av termisk energi ved flere norske fabrikker.</p> <p>Utslippet av svoveldioksid var på det nærmeste uendret, ca 57 tonn pr år i perioden 2001–2004.</p> <p>Den totale mengden avfall ved fabrikkene i Orkla Foods ble redusert fra ca 134 kg avfall pr tonn ferdigvare i 2001 til 122 kg avfall i 2004.</p> <p>Samtlige fabrikker driver kildesortering. I perioden 2001–2004 økte innsamlingen av emballasje med 60 % (fra ca 4 700 tonn i 2001 til ca 7 600 tonn i 2004).</p> <p>Mengden organisk avfall til deponi er redusert med ca 25 % i perioden 2001–2004.</p>
Råvarer	<p>Unngå genmodifiserte råvarer og ingredienser i produksjon av næringsmidler</p>	<p>Orkla Foods' restriktive holdning til bruk av moderne genteknikk i produksjon av næringsmidler er opprettholdt i 2004 gjennom et systematisk og møysommelig arbeid der avdelingene for innkjøp, kvalitetssikring og produktutvikling samarbeider.</p>
Emballasje	<p>Bytte ut og redusere mengden emballasje samt øke muligheten for materialgjenvinning</p>	<p>Tross flere besparingsprogram, var totalmengden benyttet emballasje pr mengde ferdigvare tilnærmet uendret i perioden 2001–2004. Dette er først og fremst en følge av at mengden produkt pr forpakning ble redusert av markedsmessige årsaker.</p>
Energi	<p>Redusere energiforbruket og velge energiformer som gir opphav til så liten miljøpåvirkning som mulig</p>	<p>Det er gjennomført en rekke prosjekter som har bidratt til en mer kostnads- og miljøeffektiv produksjon de siste årene. Flere fabrikker har lyktes med å redusere energiforbruket pr mengde ferdigvare med mer enn 5 % i perioden 2001–2004. For Orkla Foods totalt ble forbruket redusert med 3 % i perioden. Fra 1998 til 2004 ble energiforbruket pr mengde ferdigvare i Orkla Foods redusert med 9 %.</p>

Resultater

Avfall fra fabrikker

Ved Orkla Foods' fabrikker oppstår det årlig ca 60 000 tonn organiske restprodukter og ca 15 000 tonn annet avfall. Hoveddelen av det organiske materialet benyttes til fremstilling av fôr og bioenergi. Av både miljømessige og økonomiske årsaker benyttes ulike program til å redusere mengden avfall, og flere fabrikker har investert i egne sentraler for håndtering av avfallet. I perioden 2001–2004 ble avfallsmengden (pr mengde ferdigvare) redusert med ca 3 % årlig. Mengden avfall må reduseres ytterligere i årene som kommer, blant annet fordi deponeringskostnadene øker kraftig i de fleste land.

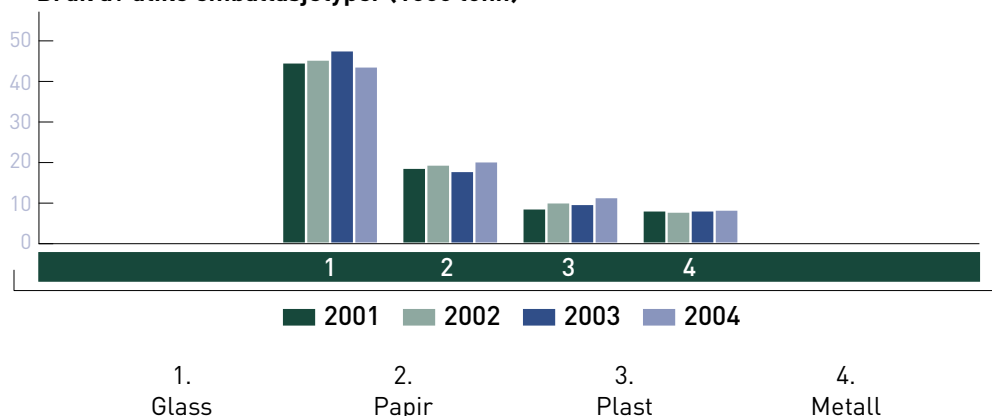
Avfall fra fabrikker (kg avfall pr tonn ferdigvare)

Bruk av ulike emballasjetyper

Orkla Foods' selskaper skal ifølge interne retningslinjer velge emballasjemateriale og -løsninger som gir så liten miljøpåvirkning som mulig. Fremstillingen viser bruk av ulikt materiale for emballasje til produkter i Orkla Foods. Glass og papir (inklusive kartong og bølgepapp) er de tyngste materialene. Bruk av plastmateriale økte med over 30 % i perioden 2001–2004. I gjennomsnitt benyttes ca 135 kg emballasjemateriale pr tonn ferdigvare, men variasjonene mellom ulike produkttyper er store. Tross flere program for å redusere mengden emballasjemateriale, var totalmengden benyttet emballasje pr mengde ferdigvare tilnærmet uendret i perioden. Den fremste årsaken er at mengden produkt pr forpakning ble redusert av markedsmessige hensyn.

Bruk av ulike emballasjetyper (1000 tonn)

OM ORKLA BRANDS Orkla Brands består av selskaper som produserer og markedsfører vaskemidler, produkter til personlig pleie, godterier, kjeks, dagligtekstiler og tran. Snacksvirksomheten i Orkla Brands inngår i Chips Scandinavian Company, som kontrolleres 40 % av Orkla og 60 % av Chips Abp. Orkla har gitt et tilbud om å kjøpe samtlige aksjer i Chips Abp.

Orkla Brands har sin hovedvirksomhet i Norge og Sverige, og teller ca 2 125 ansatte. Virksomheten utgjør et felles merkevaremiljø og tilbyr flere av markedets sterkeste merkevarer. Dette miljøet gir store samarbeidsfordeler på flere viktige områder, blant annet innen helse, miljø og sikkerhet. Orkla Brands har seks produksjonsanlegg i Norden, og fabrikkene for tran, vaskemidler og hygieneprodukter er underlagt konsesjonskrav.

Snacksvirksomheten vil ikke bli omtalt på disse sidene.

Orkla Brands i 2004

HMS

Alle fabrikkene har gjennomført sikkerhetsrevisjoner og etablert system for personlige sikkerhetssamtaler. Göteborgs Kex har også gjennomført et 3-dagers opplæringsprogram for fabrikkledelsen innen risikoanalyse og -bedømming.

Samtlige norske bedrifter i Orkla Brands inngikk avtale med trykdeetaten om Inkluderende Arbeidsliv i 2003. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom myndighetene og partene i arbeidslivet om blant annet reduksjon i sykefraværet. I 2004 har Orkla Brands særlig jobbet med å trene ledere i oppfølging av langtidssykmeldte. Dette arbeidet har gitt positive resultater. Sykefraværet i de norske virksomhetene er redusert med ca 5 % i forhold til året før.

Utslipp

Arbeidet med å redusere mengden organisk substans i prosessvannet som slippes ut i det offentlige avløpsvannet fra Lilleborgs fabrikk på Ski, viser fortsatt svært gode resultater. Siste års reduksjon var fra 154 tonn til 113 tonn KOF. Dette er en reduksjon på 25 %. Viktige tiltak har vært reduksjon og økt gjenbruk av vaskevann, noe som er oppnådd gjennom utvikling av nye produktformuleringer, investeringer og endringer av driftsrutiner. Fabrikken har som mål det nærmeste året å forbedre dagens lave utslipp ytterligere.

Annet

Lilleborg var den første dagligvareprodusenten som fikk et produkt sertifisert for Svanen i 1993. Andelen svanemerkede dagligvareprodukter har holdt seg stabilt på rundt 47 % de siste årene. Ved årsskiftet ble det lansert en ny serie med 22 svanemerkede rengjøringsprodukter for storforbrukere. Andelen NAAF-tilpassede produkter økte fra 2 % i 1995 til ca 10 % i 2003. I løpet av det siste året ble andelen redusert til 9 %. Dette skyldes nedgang i etterspørselen etter én av variantene.

Utfordringer

Utslipp og avfall

I perioden 2001–2003 ble totalmengden avfall pr tonn ferdigvare i Orkla Brands redusert med ca 9 %. I 2004 ble det imidlertid registrert en økning som skyldes at Lilleborg på Ski, som har lite avfall og vanligvis store volumer, noterte en betydelig volumreduksjon i 2004. Dette førte til at mengden avfall pr tonn produkt økte noe for hele Orkla Brands. Arbeidet med å redusere avfallsmengdene fortsetter med økende styrke i 2005. Spesielt er en reduksjon i produktavfall og produksjonsvrak en utfordring for Nidar og Göteborgs Kex. Arbeidet med tiltak intensiveres i 2005.

Råvarer og emballasje

Etter en jevn nedgang i vaskemidlenes emballasjemengde gjennom store deler av 1990-tallet, økte mengden noe på begynnelsen av 2000-tallet. I 2004 gikk forbruket imidlertid ned igjen. Dette skyldes overgangen til en større andel flytende vaskemidler og mer letthåndterlige engangspakninger.

Orkla Brands jobber med emballasjeutvikling på flere felt, blant annet er virksomhetsområdet representert i Emballasjedugnaden NOK der dagligvareleverandørene, emballasjeprodusentene og handelen er gått sammen for å motivere aktørene i emballasjekjeden til å innføre egenkontroll som sikrer emballasjeoptimering.

Annet

I flere av fabrikkene jobbes det med TPM – Total Productivity Maintenance. Dette innebærer blant annet kompetanseheving og selvstendigjøring av de ansatte. I 2004 var fremdriften i dette arbeidet noe lavere enn planlagt, men arbeidet skal intensiveres i 2005.

Lilleborg skal gjennomføre en kompletterende miljøundersøkelse av en tomt i Oslo i 2005.

Orkla Brands' kvalitetsarbeid og syn på lover og regelverk presenteres på nettsidene deres.

Mål og måloppnåelse

I Orkla Brands er det fokus på valget av kjemikalier og reduksjon av mengden avfall. En reduksjon i forbruket av energi og utslipp til vann og luft har også høy prioritet. Det har de siste årene vært lagt ned store ressurser i miljø-, kvalitets- og sikkerhetssertifiseringer, og samtlige fabrikker er sertifisert etter én eller flere ISO-standarder.

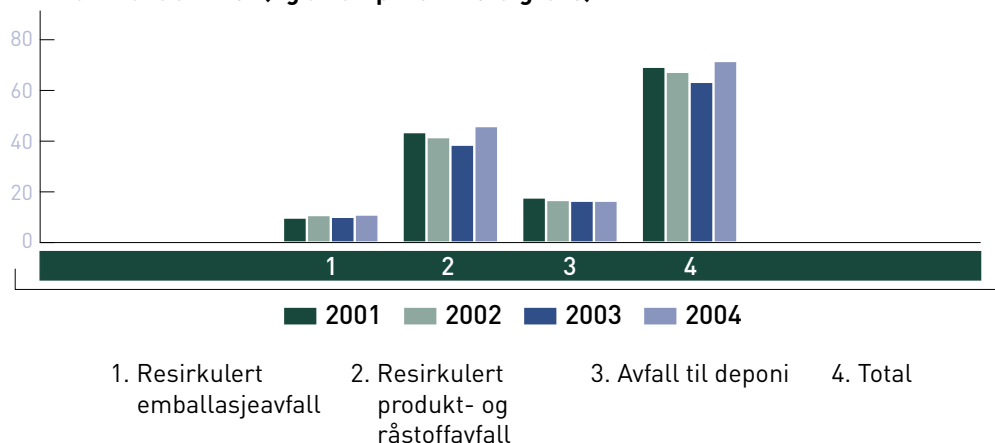
OMRÅDE	MÅLSETTING	RESULTAT
Avfall og utslipp	Redusere mengden avfall og utslipp fra fabrikkene	<p>Total avfallsmengde pr tonn ferdigvare økte noe i 2004 som en følge av en betydelig volumreduksjon i Lilleborg, som har lite avfall og vanligvis store volumer.</p> <p>Göteborgs Kex lyktes i å redusere mengden avfall pr tonn ferdigvare noe i 2004. Bedriften har som målsetting å videreføre dette arbeidet i 2005.</p> <p>I 2004 reduserte Lilleborgs fabrikk på Ski utslippet av mengden organisk substans fra 154 tonn til 113 tonn KOF pr år.</p>
Forbruk av kjemikalier	Redusere det totale kjemikalie-forbruket og velge optimale formuleringer med hensyn til effektivitet, kvalitet og miljø	<p>Mengden kjemikalier pr tøyvask er siden 1996 redusert fra 52,1 g til 47,3 gram i 2004. I 2004 var reduksjonen ca 1,5 %.</p> <p>Mengden ikke lett nedbrytbare kjemikalier pr vask er redusert fra 1,7 gram i 1996 til 0,8 gram i 2004. I 2004 var det en liten økning i mengden ikke lett nedbrytbare kjemikalier i forhold til 2003.</p>
Bruk av emballasje	Redusere emballasje-forbruket	Etter en jevn nedgang i Lilleborgs emballasjemengde gjennom 1990-tallet, økte mengden noe på 2000-tallet. Men i 2004 var det en reduksjon på ca 4 %. Dette skyldes ytterligere overgang fra standardpulver til mikropulver.
Energi og vann	Kontinuerlig jobbe med å redusere forbruket av energi og vann	<p>Gjennom ulike enøk-tiltak, har Peter Möller redusert forbruket av strøm med 5,8 % og forbruket av vann med 12,4 % i 2004.</p> <p>Energiforbruket i Göteborgs Kex har økt med 3 %, mot en målsatt reduksjon på 1 % i 2004.</p>
Myndighetenes krav	Raskt tilpasse seg endringer i loverket	<p>Lilleborg har hatt fokus på arbeidet med å tilpasse seg nye merkeforskrifter for kosmetikk og ny vaskemiddelforordning.</p> <p>Et arbeid er startet for å forberede implementeringen av EUs nye, omfattende kjemikalie-regelverk (REACH), som trer i kraft i 2007.</p> <p>PCB-holdige armaturer er skiftet ut.</p>
Informasjon og kommunikasjon	Ha god dialog rundt miljø-spørsmål overfor myndighetene og eksterne grupper	Det er kontinuerlig kontakt med miljømyndighetene. Lilleborg har møtt Norges Naturvernforbund og Grønn. Hverdag for diskusjon av ulike miljøutfordringer.

Resultater

Avfall fra fabrikker

Orkla Brands har fokus på å redusere mengden avfall og restprodukter fra fabrikkene. Fremstillingen viser mengden avfall pr mengde ferdigvare fordelt på gruppene «resirkulert emballasjeavfall», «resirkulert produkt- og råstoffavfall» og «avfall til deponi». I perioden 2001–2003 ble totalmengden avfall redusert med ca 9 %. I 2004 ble det imidlertid registrert en økning som skyldes en betydelig volumreduksjon i Lilleborg, som har lite avfall og vanligvis store volumer. Arbeidet fortsetter med økt styrke i 2005.

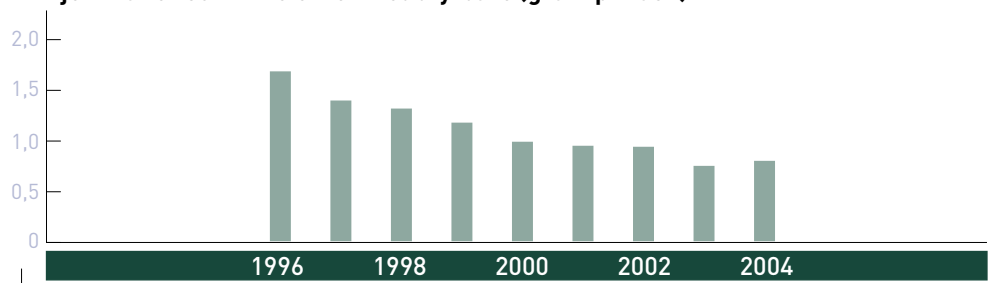
Avfall fra fabrikker (kg avfall pr tonn ferdigvare)

Kjemikalier som ikke er lett nedbrytbare

Lilleborg fortsetter sitt målrettede arbeid med å miljøtilpasse vaskemidlene. Mengden «kjemikalier som ikke er lett nedbrytbare pr vask» er redusert med 53 % i perioden 1996–2004.

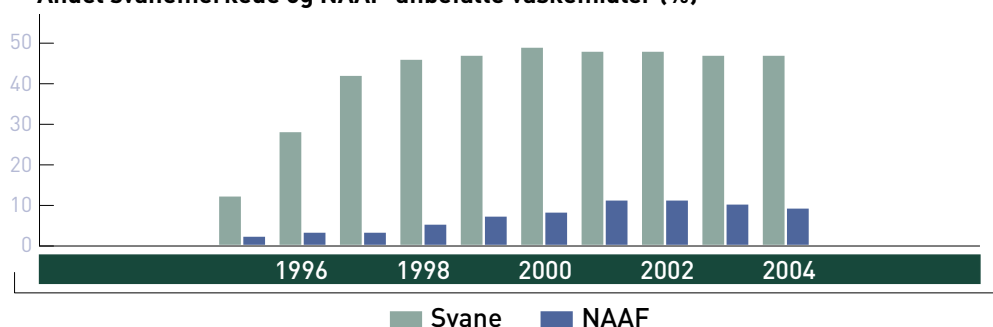
Kjemikalier som ikke er lett nedbrytbare (gram pr vask)

Andel svanemerkede og NAAF-anbefalte vaskemidler

Lilleborg har satset aktivt på å kunne tilby forbrukere miljø- og allergimerkede vaskemidler. Andelen svanemerkede vaskemidler til forbrukere har holdt seg stabil på rundt 47 % den siste femårsperioden. Det ble lansert en ny serie svanemerkede rengjøringsprodukter for storforbrukere ved årsskiftet. Ca 9 % av vaskemidlene til forbrukerne er anbefalt av Norges Astma- og Allergiforbund (NAAF). NAAFs hensikt med anbefalingen er å hjelpe allergikere og overfølsomme personer med å finne produkter som reduserer sykdomslagene.

Andel svanemerkede og NAAF-anbefalte vaskemidler (%)

OM ORKLA MEDIA Orkla Media er Nordens femte største medieselskap med kjernevirksomhet innenfor områdene dagspresse, ukepresse og direkte markedsføring. Gruppen har datterselskaper i Norge, Sverige, Danmark, Polen, Baltikum og Ukraina. Orkla Media ble etablert i 1983 og hadde i 2004 ca 8 500 ansatte.

Orkla Media eier Det Berlingske Officin, som er Danmarks største aviskonsern med hovedaktiviteter både innenfor trykte medier og elektronisk publisering. Samlet dagsopplag for avisene i Berlingske-konsernet er 507 000 eksemplarer på hverdager. Konsernet utgir i tillegg distriktsaviser med et ukentlig opplag på 1 590 000 eksemplarer og den landsdekkende gratisavisen Urban med et daglig opplag på 220 000 eksemplarer.

Orkla Media er det største medieselskapet i Polen med eierinteresser i 13 dagsaviser som samlet har et dagsopplag på 558 000 eksemplarer. Avisvirksomheten omfatter også én ukeavis i Polen samt én regionavis i Litauen og én i Ukraina.

I Norge omfatter avisvirksomheten 31 region- og lokalaviser med et samlet opplag i 2004 på ca 377 000 eksemplarer på hverdager samt én regionavis i Sverige.

I tillegg eier Orkla Media 50 % av Hjemmet Mortensen Forlag, som er den største utgiver av familie- og spesialblader i Norge.

Orkla Media er videre en betydelig aktør innen direkteteklame og dialogmarkedsføring med selskaper i Norge og Sverige.

Orkla Media i 2004

Råvarer og emballasje

Trykkeriene i Orkla Media økte papirforbruket i 2004 som en følge av høyere opplag og eksterne oppdrag. Samtlige trykkerier arbeider med å redusere mengden makulatur. Dagspresse Norge og Orkla Press Polen har lyktes i arbeidet, mens Det Berlingske Officin har økt makulaturen fordi det er tatt i bruk et nytt trykkeri i 2004. Som følge av Berlingskes størrelse forblir derfor den totale makulaturandelen uendret for Orkla Media som helhet.

Forbruket av vann i Orkla Media er redusert fra 0,59 m³ pr tonn benyttet papir i 2003 til 0,46 m³ pr tonn i 2004. Som en følge av ulike besparingsprogram har Dagspresse Norge, Orkla Press Polen og Det Berlingske Officin redusert vannforbruket i 2004, mens det har vært nærmest uendret Hjemmet Mortensen Trykkeri. Mange trykkerier har installert apparater som gjør det mulig å måle forbruket av ulike typer av prosessvann.

Energi

Orkla Medias selskaper har fokus på å redusere energiforbruket og da spesielt strømforbruket. Forbruket av elektrisitet i trykkeriene er kontinuerlig redusert i samtlige

fire sektorer i perioden 2002–2004. Siste år ble forbruket redusert fra 0,30 til 0,28 MWh pr tonn benyttet papir. Arbeidet med energioptimering vil fortsatt ha fokus de nærmeste årene, både av økonomiske og miljømessige årsaker.

Annet

Presspublicas trykkeri i Koninko i Polen ble sertifisert etter ISO 9001 og ISO 14001 i 2004. Implementeringene av ISO-standardene er en effekt av arbeidet med tilpasning til nye miljøstandarder i forbindelse med Polens inntreden i EU i 2004. Orkla Press Polen har også etablert felles avtaler om returordninger og økt samordning av innkjøp.

Hjemmet Mortensen Trykkeri har fjernet en gammel oljeforurensning i grunnen på eiendommen. De norske miljømyndighetene har godkjent oppryddingen.

Utfordringer

HMS

Trykkeriselskapene har de største arbeidsmiljøutfordringene, noe som skyldes produksjonens art og pakking av aviser og ukeblader. Mange selskaper har også skiftordninger med nattproduksjon. De siste årene er det gjort betydelige investeringer i produksjonsanlegg og maskiner for å skape et godt arbeidsmiljø.

Arbeidet med å få ned sykefraværet og drive forebyggende tiltak innen området fortsetter i 2005. I Norge har innsatsen de siste årene vært knyttet til avtalen Inkluderende Arbeidsliv, hvor de fleste norske selskapene i Orkla Media nå er med.

Råvarer og emballasje

Trykkeriene i Orkla Media hadde satt seg konkrete mål for arbeidet med å redusere mengden makulatur i 2004. Makulaturandelen ble likevel uendret i Orkla Media som helhet. Målsettingene opprettholdes for 2005.

Energi

Orkla Medias selskaper har kontinuerlig fokus på å redusere vann- og energiforbruket. I 2004 kunne trykkerienes strømforbruk pr. tonn benyttet papir reduseres med ca 7 %, mens vannforbruket pr tonn benyttet papir gikk ned med mer enn 20 %. Besparingsarbeidet fortsetter i 2005.

Annet

I Orkla Media ligger miljøkompetansen i de store trykkeribedriftene, og det er ingen sentral fagkompetanse innen miljø. I 2005 vil det gjennom ulike samarbeidsfora mellom selskapene og innen sektorene tilrettelegges for at det skal utvikles gode standarder, rutiner og verktøy på tvers av selskapene.

De polske selskapene vil fortsette arbeidet med tilpasningen til EUs miljøkrav og -standarder i 2005.

Dagspresse Norge har besluttet å erstatte trykkeriene i Molde og Ålesund med et nytt anlegg på Nordvestlandet, noe som blant annet vil gi en mer miljøtilpasset prosess.

Samlokaliseringen av Orkla Medias trykkerivirksomhet i Oslofjordområdet ble fullført i 2003. Orkla Medias aviser på Østlandet trykkes nå i Stokke i Vestfold. Endringen innebærer at avisene trykkes i et moderne og miljøeffektivt anlegg hvor den fagtekniske ekspertisen er samlet. Dette innebærer dog en viss negativ miljøeffekt i form av økt avistransport. Arbeidet med å gjøre transportene så effektive som mulig videreføres i 2005.

Mål og måloppnåelse

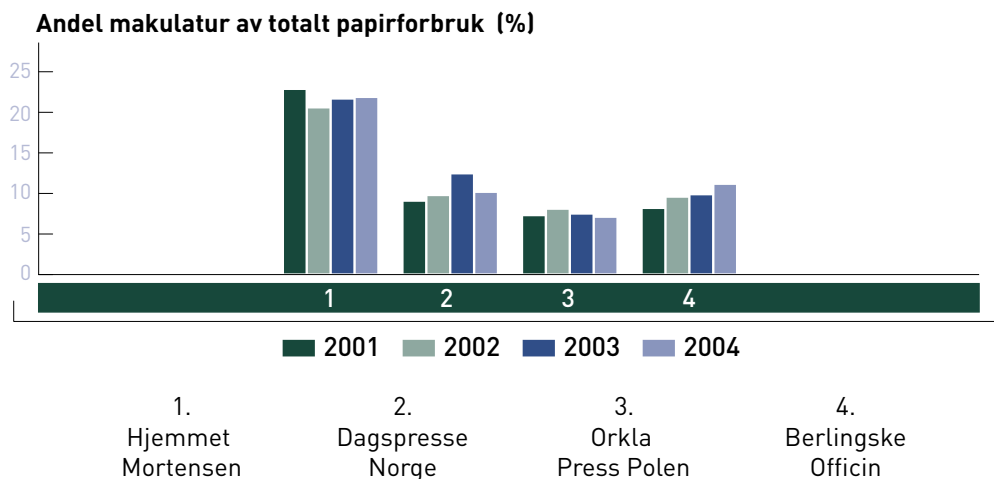
Orkla Media har fokus på reduksjon av makulatur, energiforbruk, utslipp og arbeidsmiljø.

OMRÅDE	MÅLSETTING	RESULTAT
Arbeidsmiljø	Gjennom ulike tiltak forebygge belastningslidelser og sykefravær samt bedre det psykososiale arbeidsmiljøet.	Bergske Avistryk har som målsetting å redusere støynivået til under 80 dB. I 2004 var nivået 82 dB. Dette tilsvarer 95 % av målsatt reduksjon. Målsettingen opprettholdes for 2005.
Utslipp	Redusere utslippet av karbonmonoksid (CO) og total mengde hydrokarboner (THC) fra pressene i Hjemmet Mortensen Trykkeri	Utslippene ligger med god margin under de mengder som angis i konsesjonen.
Papir-makulatur	Redusere mengden makulatur ved samtlige trykkerier	Samtlige trykkerier hadde fokus på reduksjon av papirmakulatur. Tross det har andelen makulatur (ca 11 %) ikke sunket i Orkla Media som helhet i 2004. Dette skyldes innfasing av et nytt trykkeri for Det Berlingske Officin. Andelen papirmakulatur ble imidlertid redusert fra 12,3 % i 2003 til 10,0 % i 2004 i Dagspresse Norge og fra 7,3 % til 6,9 % i Orkla Press Polen.
Energi og vann	Redusere forbruket av elektrisitet, olje, gass og vann	Strømforbruket i trykkeriene er kontinuerlig redusert i perioden 2002–2004. Det siste året ble forbruket redusert fra 0,30 MWh pr tonn benyttet papir til 0,28 MWh. Tendensen er likeartet i samtlige fire sektorer. Trykkeriene har redusert energiforbruket ved blant annet å installere termostater, lavenergiutstyr, sparepærer etc. Forbruk av vann i Orkla Media er redusert med over 20 %, fra 0,59 m ³ pr tonn benyttet papir i 2003 til 0,46 m ³ i 2004.

Resultater

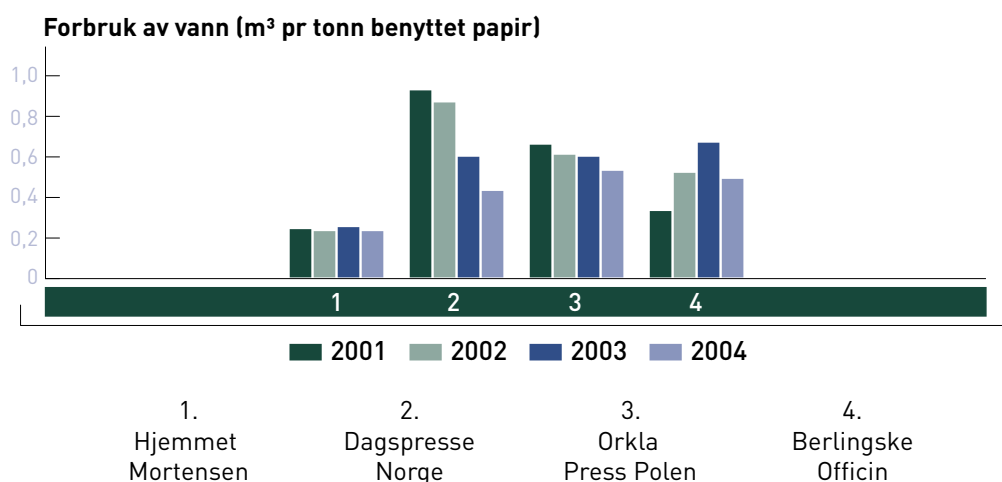
Andel makulatur av totalt papirforbruk

Trykkeriene i Orkla Media økte papirforbruket i 2004 som følge av større opplag eller eksterne oppdrag. Dagspresse Norge og Orkla Press Polen reduserte makulaturandelen i 2004, mens den økte i Det Berlingske Officin grunnet innfasing av nytt trykkeri. Fra og med 2003 er makulatur fra pakkeriet i Orkla Trykk Stokke inkludert i de rapporterte verdiene for Dagspresse Norge. Makulaturprosenten hos Hjemmet Mortensen er ikke sammenlignbar med avistrykkeriene siden ukeblader har mer fargestrykk og strengere kvalitetskrav.

Forbruk av vann

Fremstillingen viser forbruk av mengde vann pr tonn benyttet papir. Vannforbruket pr mengde produkt i Orkla Media er imidlertid forholdsvis lavt sammenlignet med hva som gjelder for Orklas øvrige virksomheter. Som en følge av ulike besparingsprogram har Orkla Dagspresse og Orkla Press Polen kontinuerlig redusert vannforbruket de siste årene. I Det Berlingske Officin var reduksjonen betydelig i 2004, mens forbruket var tilnærmet konstant i Hjemmet Mortensen Trykkeri.

OM KJEMI Orklas kjemivirksomhet, Borregaard, er et internasjonalt kjemisk selskap som utvikler, produserer og markedsfører industrielle spesialprodukter. Borregaards kjernevirksomhet omfatter spesialkjemi, finkjemi og tilsetningsstoffer. Borregaard har 2 000 ansatte fordelt på produksjons- og salgsenheter i Europa, Amerika, Asia og Afrika.

Borregaard ChemCell er en ledende leverandør av høyforedlet spesialcellulose som råvare for konsumentprodukter og til ulike kjemisk-tekniske formål. Området produserer også bioetanol og gjær/gjærekstrakter som en integrert del av trekjemikonseptet.

Borregaard Ligno Tech er verdens ledende leverandør av ligninbaserte dispergerings- og bindemidler.

Borregaard Synthesis fremstiller avanserte finkjemikalier til farmasøytisk industri, næringsmidler og andre utvalgte markeder.

Borregaard Energi produserer og omsetter elektrisk kraft.

Kjemi i 2004

HMS

H-verdien i Kjemi ble redusert fra 10,8 i 2003 til 9,9 i 2004. Det er imidlertid store variasjoner mellom de enkelte enhetene. Den mest positive langsiktige utviklingen har funnet sted ved virksomheten i Sarpsborg, som er nede i en H-verdi på 4,4 i 2004.

Sykefraværet i de norske virksomhetene er gått ned fra 9,1 % i 2003 til 6,9 % i 2004. Arbeidet med Inkluderende Arbeidsliv har gitt svært gode resultater, spesielt ved Borregaard Fabrikker.

Alle avdelingene i Borregaard Fabrikker i Sarpsborg er blitt vurdert med hensyn til risiko for skader og uhell. Svakheter som er blitt avdekket er løst med teknisk tilrettelegging av utstyr og endrede arbeidsrutiner, men også med organisasjonsendringer. Nå fokuseres det i tillegg på farlige handlinger.

Råvarer og emballasje

Borregaard Fabrikkers virke kommer fra Skandinavia og Baltikum. Dette transporteres med bil (ca 41 %), jernbane (ca 25 %) og båt (ca 34 %).

Et nytt vannverk er klart til å settes i full drift ved Borregaard Fabrikker tidlig i 2005.

Energi

Borregaard er Orklas største forbruker av energi. Derfor er energioptimering en av selskapets høyest prioriterte miljøoppgaver. Selskapet har de siste årene gjort betydelige enøk-investeringer og jobbet planmessig for høyere utnyttelse av ulike varmestrømmer, energigjenvinning fra sortert avfall og bedre overvåknings- og styresystemer.

I løpet av 2003 og 2004 ble det gjennomført en rekke tiltak ved Borregaard Fabrikker som til sammen reduserer energibehovet med ca 75 GWh, tilsvarende 7 500 tonn olje. Et nytt anlegg der flytende restprodukter fra cellulose- og vanillinproduksjon anvendes som brensel, ble satt i drift i 2004. Anlegget er beregnet til årlig å gi ca 130 GWh bioenergi. Andelen energi som kommer fra biobrensel har økt som følge av dette.

Annet

Borregaard har forpliktet seg til det frivillige, internasjonale miljøansvarsprogrammet Responsible Care. De fleste av Borregaards enheter er sertifisert etter kvalitetsstandardene ISO 9001/9002. De større anleggene er også sertifisert etter miljøstandarden ISO 14001.

Utfordringer

Utslipp og avfall

Borregaard Schweiz er i ferd med å gjennomføre en rekke miljøinvesteringer til en samlet sum av ca 40 millioner kr for å redusere utslipp og minimere uønsket lukt i nærmiljøet.

Energi

Hoveddelen av Borregaards energiforbruk skjer ved hovedanlegget i Sarpsborg. Mens de fleste celluloseprodusenter brenner deler av biomassen i tømmeret for å skaffe nødvendig varmeenergi, benytter Borregaard nesten hele tømmerstokken til kommersielle produkter. Varmeenergien må derfor skaffes på annen måte.

Det totale energiforbruket ved Borregaard Fabrikker var på 1,6 TWh i 2004. Store anstrengelser gjøres for å redusere forbruket, og samtidig arbeides det for å sikre anlegget nye miljøtilpassede energikilder. I løpet av våren 2005 skal svovelsyrefabrikken, som dekket 40 % av bedriftens varmeenergibehov, legges ned. For å erstatte denne energimengden, satser bedriften på en høy andel av fornybare energikilder som avfall og biobrensel og økt utnyttelse av varme fra egne restprodukter. Det nye anlegget for produksjon av svoveldioksid gir også et varmebidrag, som utnyttes og kommer i full drift i 2005. Anlegget kommer å gi gode miljømessige og økonomiske effekter.

Annet

Borregaard har vurdert ulike kjemikaliers miljøegenskaper. Det arbeides nå med å bytte ut enkelte kjemikalier med alternativer som har bedre HMS-egenskaper.

Borregaard Fabrikker i Sarpsborg forbereder seg på strengere miljøkrav knyttet til en ny konsesjon fra 2008. Flere prosjekter er satt i gang. Investeringer i størrelsesorden 280 millioner kr frem til og med 2007 vil i tillegg til reduserte utslipp også gi positive enøk-effekter. Frem mot 2007 vil bedriften også iverksette tiltak slik at alt AOX-holdig avløpsvann behandles i biologiske renseanlegg.

Mål og måloppnåelse

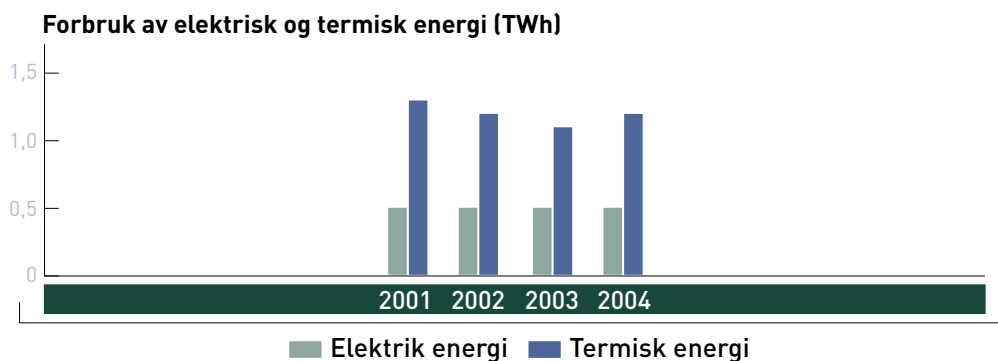
Borregaard har fokus på områdene energi, utslipp og innsatsvarer. Selskapet iverksetter også en rekke tiltak for å redusere problemer knyttet til nærområdet ved de største virksomhetene i Norge og Sveits.

OMRÅDE	MÅLSETTING	RESULTAT
Arbeidsmiljø og sykefravær	Forebygge arbeidsskader og sykefravær gjennom ulike tiltak	Sykefraværet i de norske virksomhetene er gått ned fra 9,1 % i 2003 til 6,9 % i 2004. H-verdien for Kjemi er redusert fra 10,8 i 2003 til 9,9 i 2004.
Utslipp	Redusere utslipp til luft og vann Redusere støy og uønsket lukt tilknyttet nærmiljøet	De nye anleggene for gjenvinning av energi fra flytende restprodukter og fremstilling av svoveldioksid har også en gunstig effekt på utslipp fra Borregaard Fabrikker. Et prosjekt for å redusere utslipp til vann og luft er startet i Borregaard Schweiz. Investeringene som er på ca 40 mill kr vil også føre til et bedre nærmiljø.
Råvarer	Miljøtilpasset tømmer	Mesteparten av virket kommer fra skoger som drives etter prinsipper for bærekraftig utvikling.
Energi	Redusere energiforbruket gjennom målrettede enøk-tiltak	En rekke enøk-tiltak i 2003 og 2004 har til sammen redusert varmeenergiforbruket med ca 75 GWh pr år ved Borregaard Fabrikker i Sarpsborg. Det nye anlegget der flytende restprodukter fra cellulose- og vanillinproduksjon anvendes som brensel, gir ved full drift ca 130 GWh pr år. Det nye svoveldioksidanlegget ble tatt i bruk høsten 2004 og vil være i normal drift i 2005.
Myndighetenes krav	Fornye konsesjoner	Borregaard Fabrikker i Sarpsborg har startet et prosjekt for å tilpasse virksomheten til nye konsesjonskrav fra 2008.

Resultater

Forbruk av elektrisk og termisk energi ved Borregaard Fabrikker i Sarpsborg

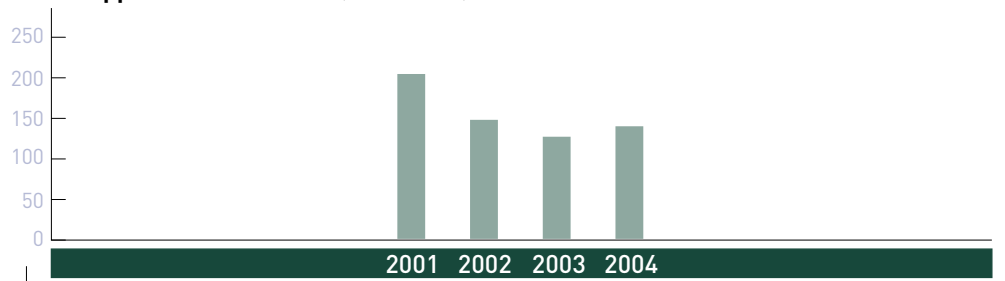
Borregaard Fabrikker, som er Orklas største forbruker av energi, driver flere prosjekter for å sikre fremtidig tilgang på termisk energi med liten grad av miljøpåvirkning. Det arbeides også i ulike enøk-prosjekter med å redusere energibehøvet. I løpet av 2003 og 2004 har Borregaard i Sarpsborg redusert behovet for termisk energi med til sammen ca 75 GWh pr år. I 2004 tok Borregaard i bruk et anlegg der restprodukter fra cellulose- og vanillinproduksjon anvendes som biobrensel.

Utslipp av karbondioksid

Fremstillingen viser utslipp av karbondioksid fra forbrenning av fossilt brensel ved Borregaard Fabrikker i Sarpsborg. Reduksjonen i utslipp i perioden 2001–2004 er et resultat av at nye energianlegg er tatt i bruk og at det ble brukt elektrisitet i stedet for olje ved noe av produksjon av termisk energi i årene 2002 og 2003. Utslipet av karbondioksid fra forbrenningen av biobrensel var ca 33 tusen tonn i 2004.

Utslipp av karbondioksid (1000 tonn)

Utslipp av svoveldioksid

Fremstillingen viser utslipp av svoveldioksid fra forbrenning av fossilt brensel ved Borregaard Fabrikker i Sarpsborg. Reduksjonen i utslippet i perioden 2001–2004 er et resultat av blant annet økt bruk av elektrisitet i stedet for olje ved produksjon av termisk energi i årene 2002 og 2003. Overgangen til olje med noe lavere svovelinnhold har også påvirket utslippet. Utslipet av svoveldioksid fra forbrenningen av svovelkis var ca 15 tonn i 2004.

Utslipp av svoveldioksid (tonn)

